

סוכן
להורדת
כתבי רבינו
אליעזר פאפו
זיע"א מוד"ס
"פלא יועץ"
תוד

אורות פלא

אורות פלא

מתורתו של רבינו אליעזר פאפו זי"ע, מח"ס "פלא יועץ"
לקט דרושים ומאמרי מוסר, שנלקטו מתוך ספריו

פְּרִשְׁת בֵּא תִשָּׁב"ב

"דְּבַרוּ אֶל כָּל עַדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֵשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבַיִת אָבוֹת שָׂה לְבַיִת". (יב ג)

הנה פסח מצרים מקחו מבעשור (פסחים צו.), ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (טור או"ח סי' תל) שהיו פסחיהם קשורים בכרעי מטותיהם, והמצרים שואלים מהם מה טיבם של אלו, והיו אומרים להם שהכל לשחיטה הם עומדים והיו חורקים שן, כי הן יזבחו את תועבת מצרים שהיו עובדים למזל טלה. וישאל שבאותו הדור מסרו את עצמם על קדשת השם, ובשכר זאת נגאלו אבותינו ממצרים.

ואפשר שזהו רמז הכתוב "דברו אל כל עדת ישראל לאמר בעשור להחדש הזה", מה שעשו בעשור להחדש הזה, שמסרו את עצמם על קדשת השם - "ויקחו להם", שיהיה זה כמטבע אצלם להיות "איש שיה", כל איש כשה לטבח יוכל, מפני רצון הבורא, וזה גם כן מחיבים "לביית אבות" - באוהזים מעשי אבותיהם הקדושים שהיו מוסרים עצמם על קדשת השם: אברהם אבינו ע"ה באור בשדים, ויצחק על גבי מדבקה. אמנם מדה זאת להיות חזק ואמיץ בדעתו עד להיות כשה לטבח, והיה דוקא לענין "לביית", הוא עניני עולם הבא הנקרא בית (עי' מועד קטן ט:), ולא לעניני עולם הזה.

אי נמי אפשר לרמז, שצוה שיקחו להם זה מטבע להיות איש שיה. אמרו רבותינו זכרונם לברכה (עבודה זרה יט.) אשרי איש - אשרי המתגבר על יצרו כאיש, "שה" - גימטריה היצר, ובא הרמז שלעולם יתגברו על יצרם כאיש. ודבר זה צריכים אנו להתלמד מן אבותינו הקדושים שנאמר בהם (נחמיה ח ט) "ומצאת את לבבו נאמן לפניך", ונתברכו בכל מפל כל, שהיו עובדים לבוראם בשני יצריהם, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות פ"ט מ"ה) על פסוק (דברים ו ה) "בכל לבבך" - בשני יצריך, וזה אמרו "לביית אבות", והיה "שה" בגימטריה היצר - "לביית" דוקא, לעניני עולם הבא הנקרא בית. או "שה לביית" שלא ישתמש בהיצר כי אם "לביית" - ביתו זו אשתו, להעמיד תולדות, אשר מפני זה היצר הוא אחד משלשה שתהא שמאל דוחה (סוטה מז.) מה שמפתה לענין שמאל שהוא שלא לשמה, וימין לענין להעמיד תולדות, באשתו אמרו נצבה שגל לימינו מקרבת.

(דן ידיו)

"החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה". (יב ב)

אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יא.) בניסן נגאלו, ובניסן עתידין לגאל. וקשה, דהרי כל יומא זמניה היום, וכמו שאמר (סנהדרין צח.) משיח לרבי יהושע בן לוי "היום - אם בקולו תשמעו" (תהלים צה ז). ונראה לתרץ, שאם לא זכו ישראל ויבוא בעתה, הנה עתה עת דודים הוא בניסן כמו שנגאלו בניסן, ואם זכו לאחישנה בשעושין רצונו של מקום, אז כל יומא זמניה הוא.

ואפשר זה הוא רמז הכתוב: "החדש הזה" הוא חדש ניסן, "לכם ראש חדשים" - ראש להתחדשות שלכם בגאלה העתידה, כי גם הם בניסן עתידים להגאל. אבל אם "ראשון הוא לכם", דא קדשא בריך הוא, כמו שאמר במדרש (ויקרא רבה פ' ל טז) על פסוק (ויקרא כג מ) "ולקחתם לכם ביום הראשון", אזי המשיח והגאלה לחדשי השנה, שאפשר שיבוא בכל אחד מחדשי השנה, וכל יומא זמניה הוא.

"ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה". (יג א)

הנה אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה יא.) בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל. וזה רמז הכתוב "ושמרת" מלשון "ואביו שמר את הדבר" (בראשית לז יא), תמתיך "את החקה" שהיא הגאלה אשר שם חק ונסתר מבני אדם, "למועדה" - מועד צאתה ממצרים שהוא בניסן, כן תמתיך "מימים ימימה" מדי שנה בשנה אולי יבוא גואל. והנה לעיל על פסוק "החדש הזה לכם" (יב ב), שם נתבאר כי אף שאמרו בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל, הינו דוקא אם יהיה בעתה, אבל אם יתקיים בנו אחישנה, אזי כל יומא זמניה הוא, אף אנו נאמר כאן.

או נאמר "ושמרת את החקה הזאת" של הגאלה - "למועדה", בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל, והינו דוקא כשהוא בעתה, אבל אם זכו לאחישנה אזי "מימים ימימה", כל יומא זמניה הוא.

"ושמרתם את המצוות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את היום הזה לדורותיכם קת עולם". (יב יז) רבי יאשיה אומר, אל תקרא "ושמרתם את המצוות" אלא 'שמרתם את המצוות' בדרך שאין מחמיצין את המצוה כך אין מחמיצין את המצוה. אלא אם באה מצוה לידך עשה אותה מיד.

(מכילתא פ' בא ט)

זריזות נאמר על מצוות עשה, וענינו לחוש הרבה על המצוה פן ואולי לא יהא בידו לקנימה, ומתוך כך זריזין מקדימין למצוות (פסחים ד. ט). כי לא ידע האדם את עתו ומרגע לרגע כמה מניעות וכמה עובדין וכמה פתויי היצר הרע יכולין להזדמן, ומי שמחבב את המצוה כאשר ראוי לחבבה מאלפי זהב וכסף ומכל חיי העולם הבא לבו בוער באש ולא ישקט האיש עד עשותו אותה וחושש על אחד מני אלף פן יארע לו איזה מניעה, ועל-כך אמרה תורה מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה.

והו בכלל הזריזות שאם הולך לדרך יבין לעצמו המצוות שאפשר להסתפק במציאות רחוק שבזמן קיומן ימצא בדרך, כגון שופר ולולב ומגלה ומצות, יין לקדוש והבדלה וסדורי התפלות למועדי השנה, ואין צריך לומר טלית ותפלין, אפלו אם הולך לטייל ואיבא למחש אפלו חששא רחוקה שלא יוכל לשוב, יוליד עמו ולעולם יהא מזמנים אצלו. וכמה פעמים נמצא שמי שהוא זריז נשכר ומי שאינו זריז לחוש חששות רחוקות הוא נפסד.

וכן בכלל הזריזות לילך בזריזות כשהולך לדבר מצוה בדיקתיב (תהלים קיט, לב) דרך מצותיך ארוץ, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו:): לעולם ירוץ אדם לדבר מצוה ואפלו בשבת.

ואמרו בזהר הקדוש (ח"ב דף רנ). שהרץ לדבר מצוה, כנגדו למעלה רצים הסנגורים ומקדימין לקטגורין. ועל זה נאמר (אסתר ג, טו) "הרצים יצאו דחופים בדבר המלך והעיר שושן צהלה ושמחה". כל קבל דנא [-לעמת זאת], הרץ לדבר עברה מקדימין המקטרגים, הרצים יצאו דחופים והעיר שושן נבוכה. ותנן נמי (אבות ד, ב) הוי רץ למצוה קלה, והכי נמי תנן (שם ה, ב) הוי קל כנשר ורץ כפצוי לעשות רצון אביה שבשמים. והריצה מורה על האהבה, בדיקתיב (שיר השירים א, ד) משכניי אחרייך ברוצה.

(פלא יועץ)

שויתי ה' לנגדי תמיד

שויתי ה' לנגדי תמיד, הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלהים, כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, בשיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול. ולא דבורו והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי ביתו וקרוביו, כדבורו במושב המלך.

כל שכן כשישם האדם אל לבו שהמלך הגדול הקדוש ברוך הוא אשר מלא כל הארץ כבודו עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר (ירמיה כג, כד) "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאום ה'", מיד יגיע אליו היראה וההכנעה מפחד ה' יתברך, ובשבתו ממנו תמיד. (רמ"א אורח א א) אשרי אנוש יעשה זאת שיציר שם הוי"ה תמיד כנגד עיניו, כנקוד יראה, שהוא תועלת גדול לענין היראה, כמו שאמרו משם האר"י ז"ל (פע"ח ש' הנהגת הלימוד). אך מה נעשה, כי הן בעון לבנו כל עמנו ושכחנו שם אלהינו. אבל על כל פנים את אשר בכחנו לעשות נעשה, ושם אלהינו נזכר כפעם בפעם כאשר נוכל, וכל פעם ופעם עולה לחשבון. וזה כלל גדול בכל מידי דמיטב, שלא בשביל שאינו יכול לעשות הכל כדמבעי ליה למעבד יתיאש לגמרי מעשות טוב וממשך ידו מרע, אלא יבחר הרע במעוטו ואשר בכחו לעשות טוב יעשה, ובראות ה' השתדלותו, הוא יהיה בעזרתו שיצא ידי חובתו.

וגדר גדול לענין זה וכזה, שיכתב בנר שם הוי"ה בכתב אשורית כנקודות יראה, ויהא מנח אצלו במקום ישיבתו, ובזה יהיו עיניו תמיד אל ה', וראיה מביאה לידי זכירה.

והו אמת, שאם ירצה האדם לצייר תמיד באלו מנח לפני מלך רם ונשוא אים ונורא לא יוכל עמו, כי אין אנוחנו מלאכי השרת, רק בשור ודם אנוחנו, וכל אדם עושה דברים ותנועות כשהוא לבדו, ומרחיב פיו בהיותו עם אנשי ביתו מה שלא היה עושה בפני אדם נכבד, כל שכן בפני מלך רם ונשוא. ובדאי שגם הקדוש ברוך הוא לא בקש זאת מידינו, והוא מרשה אותנו שנעשה רצוננו ולא נצער עצמנו, מאחר שאנוחנו תדיר עומדים לפניו.

רק בשעת התפלה ולמוד התורה צריך שנבון לקראת אלהינו, וכן על השלחן אשר לפני ה' צריך לישב בדרך כבוד. אבל בשאר היום נתנה רשות לישב ולדבר כרצון איש ואיש, רק מה שצריך לצייר היותו לפני מלך רם ונשוא הוא לענין שתהיה יראתו על פנינו תמיד לבלתי נחטא לא במחשבה ולא בדבור ולא במעשה, ובעבור שנהיה תמיד כנענים בתכלית ההכנעה כאשר יאות ליתוש כלי מלא בושח, העומד לפני מלך רם ונשוא, ובזה יהיה עניו תמיד.

(חסד לאלפים)

הופיע ויצא לאור הספר החדש מסדרת אורות פלא "סדר היום" הכולל הלכות והנהגות ישרות ערוכות על הסדר על עניני התפילה וכוונותיה סדר אכילה, סדר משא ומתן וסדר הנהגת יום השבת מלוקטים ומנוקדים מספרי רבינו אליעזר פאפו זיע"א "חסד לאלפים" ו"בית תפילה"

לקבלת העלון בדוא"ל נא לשלוח לכתובת: orotpele@gmail.com

אורות פלא

חדש!

חדש!

ניתן להשיג בכלאפון 052-7674242

רחוב מינצברג 5 ירושלים טל. 02-6413780 פקס. 077-4040720 orotpele@gmail.com